

BUREAU DE VYLDER VINCK TAILLIEU MAAKT STAND VAN ZAKEN OP IN DE SINGEL

Creatief met krapte en kruinen

Na de selectie voor de architectuuriënnale van Venetië, met het project 'Ordos 100', krijgt het bureau De Vylder Vinck Taillieu zijn eerste overzichtstentoonstelling.

VAN ONZE REDACTEUR
GEERT SELS

ANTWERPEN | Voelen en kijken, dat moet je doen in de tentoonstelling *Architecten De Vylder Vinck Taillieu*. De drie architecten zijn van het intuïtieve slag en aan grote theorieën doen ze niet. Met hun speelse onvoorspelbaarheid weten ze te verrassen en te intrigeren.

De opstelling van de expositie spoort perfect met hun praktijk. No-nonsense, een tikkeltje ruw en altijd bereid om aannames in vraag te stellen. Geen franje, geen spektakel. In de zeven kamers staat of hangt wat ze willen tonen. De ene keer klassiek aan de muur of op maquette, dan weer bungelend aan het plafond of onorthodox weggelegd onder een stoel. Een overzichtstentoonstelling is voor hen geen bekroning. Het is een stap op de weg. Het hout waarmee de afscheidende rasters zijn opgetrokken heeft al gediend en het zal achteraf nog dienen. Simpel en slim zetten de architecten aan tot snelheidsbeperking bij het kijken. Het is de specialiteit van het huis: trage werkprocessen. Aan de zijkant hangen discreet plannetjes met de ruimte-indeling. Met de technieken van de architect, zich oriënterend op een plan, wordt de kijker in het werk gelokt. Speel met ons, lijkt dit trio te zeggen. Wie het spel aangaat, wordt beloofd. In een verloren hoekje blijkt zich al eens een minischaalmodel te bevinden.

Krapte

Royaal bemeten is de exporuimte van De Singel niet, maar De Vylder, Vinck en Taillieu weten daar weg mee. Hun praktijk is ontstaan in het circuit van privéverbouwingen met krappe budgetten. Smalle stadswoningen, ondiepe tuintjes, huizen met wachtmuren, dat soort uitdagingen. De nadruk van de expositie ligt niet op die vroege toepassingen. Enkele foto's getuigen er wel nog van, zoals 'Woning 43', een verbouwing van volkscafé De Reisdouf. Tussen het straatgedeelte en

Woning BM omsingelt drie bomen in een patio. © Filip Dujardin

No-nonsense, een tikkeltje ruw en altijd bereid om aannames in vraag te stellen

de achterafzaal brachten de architecten een serre aan, die met een draaimechanisme opengeschoven kan worden. Of de OVO-woningen, waar men de krapte of pret niet liet bederven en een feesttafel uit de grond kon trek-

ken als de ambiance dat veréiste. Toch heeft het trio dit creatief vernuft nog in de vingers. In de Gentse Tichelrei hebben ze twee niet-belendende panden, achter de rug van de burendoor, op elkaar aangesloten. Voor de woning Berg Beek Schauw hebben ze de vrijheid genomen de opdrachtgevers een tegenvoorstel te doen. In plaats van de gevraagde extra ruimte hebben ze een inbreiding voorgesteld, met balkvormige volumes die de binnenplaatsen op de omgeving afstemmen. De Vylder, Vinck en Taillieu hebben de frisheid van denken bewaard en gaan tegen gangbare opinies in. Wie heeft er bijvoor-

beeld gedecreteerd dat boven een gelijkvloerse publieke ruimte appartementen horen te staan? In Kalken gingen de drie daar tegenin door boven een dokterspraktijk drie rijwoningen op te trekken. Op eenzelfde eigengereide manier zijn ze gehecht aan naakte baksteen, schoon beton, leidingen in opbouw of zichtbare steunbalken.

Tipp-Ex

Elk van de kamers heeft een thema. 'Over boom' is het eerste. De kamer laat zien dat er plots nogal wat bomen in de ontwerpen opdoken. De woning BM omsingelt drie bomen, die zich na opleve-

ring samen in een patio bevinden. Betonnen kolommen binnenin lijken op de boomkolommen buiten. In de recentere woning Bern Heim Beuk steekt een boom door het dak. Voor het smalle perceel bleek een dragende 'boomstructuur' van betontakken de oplossing om ruimte te winnen.

Voor Bern Heim Beuk kwamen de architecten tot hun oplossing na een reeks absurde tekeningen, die plots veel ernst bleken te bevatten. Hetzelfde gebeurde bij het ontwerp van de repetitieuze ruimte die Lod en Les Ballets C de la B op de Gents Bijloke delen. De rasterstijl Tipp-Ex op de eerste schetsen zijn uitgegroeid tot de framing

kort geding

CABARET

Lies Lefever, Meisje van plezier

Gezien op 30/9 in GC 't Heilaar, Beerse

★★★★☆

Nooit gedacht dat de nieuwe Urbanus weleens een zwarte vrouw zou kunnen zijn. Niet dat Lies Lefever de oude komiek in haar debut-

voorstelling al naar de kroon zou steken, maar ze stapt met haar eenvoudige liedjes en ontwapenende tussenteksten wel nadrukkelijk in zijn voetsporen. Ze opent met 'Meisje van plezier', een titel die al dubbelzinnige pret belooft. In 'Lesborap' zingt ze waarom ze niet lesbisch is. Terwijl ze in lesbische kringen redelijk populair is, maar dat heeft misschien te maken met de houthakkersoutfit die meestal draagt. Wij hadden haar in elk ge-

val nog nooit gezien in het kleedje dat ze na de pauze droeg.

'Een neger met een accordeon, dat hebben de mensen nog nooit gezien.' Lies Lefever speelt haar huidskleur schaamteloos uit en put daarvoor uit haar eigen ervaringen. Mensen vinden het vreemd dat ze geen bananen eet maar wel cava drinkt. Ze vertelt kleine anekdotes en observaties, een beetje uitvergroet, maar niet meer dan de aanloop naar een liedje dat ze erover heeft geschreven. Simpele, pretentieuze liedjes, nooit langer dan twee strofen, met het venijn in de staart, een scherpe pointe of wat schuttingtaal.

In de voetsporen van Urbanus. © rr

Een ode aan haar moeder (*not!*) en een liedje over bomma's die geen babysit willen zijn, blijken de aanloop naar een wat ernstiger deel. In

'Bang om oud te zijn' en 'Alleen verder' durft Lefever even haar angsten te tonen. En dan gaat het alweer over Kim Clijsters, en Hollanders. Het zijn populaire thema's die Lefever inspireren, inclusief de vooroordelen over haar afkomst, maar ze doet er wel iets origineels mee. En ze doet het vooral ontwapenend lief en oprecht. De vergelijking met Urbanus dringt zich pas echt op in het tweede deel, als Lefever 'Beestenlied' zingt. "Is ni omdat ge een fluovestje draagt dat ge moet denken dat ge belangrijk zijt" en het licht weemoedige 'Nostalgie'. Maar het blijft allemaal heel braaf, zonder het absurdisme

DE 'FIRST LOVE' VAN EEN DOL DUO

Sex & drugs & rock-'n-lol

Nu ze een onvoorspelbaar livepubliek voor zich hebben, moeten Otto-Jan Ham en Stijn Van de Voorde eraan wennen dat hun groteske humor niet gratis kan zijn.

VAN ONZE REDACTEUR

PETER VANTYGHEN

BRUSSEL | Opkomen is alles, dat weten *musicwise kids* als Otto-Jan Ham en Stijn Van de Voorde als geen ander. Voor het publiek nog maar één grap gehoord had, moest het al rechtstaan, om mee te klappen met Niets, en dat terwijl het vijf seconden daarvoor voor *bitches* versleten werd. Om maar te zeggen dat de twee gastheren de botsende toon van hun radioreputatie al meteen eer aandeden.

Music was my first love, de tournee waarmee beide heren de komende maanden heel Vlaanderen bestrijken, was aangekondigd als het échte verhaal van de muziek, de keerzijde van de muzikale medaille. Een onthullende voorstelling die tot boeiende nieuwe inzichten zou leiden, *no less*.

Het eerste boeiende nieuwe inzicht sloeg het publiek meteen murw. Op een concertpodium móet iets gebeuren, mensen. Meteen werd de didactiek duidelijk: Ozark Henry had het komische duo in de AB ooit tot het besef gebracht dat er ook niets kan gebeuren op een concertpodium, waardoor wijsheid nummer één in het *Grote zelfhulpboek voor rockers* van Ham & Van de Voorde een feit was. En Piet Goddaer gaat voortaan voor heel de natie gehuld in cola en chapelure, de pek en veren van deze tijd.

We zullen nu niet alle gouden tips verklappen, anders is de lol ervan af. Weet dat er een heleboel anekdotes over rocksterren passeren, dat er twee grote frigo's op de scène staan, dat Jo Vally meespeelt als *surprise guest*, dat het duo ongegeneerd aan *product placement* doet, dat u een beetje breeddenkend moet staan tegenover scabrous taalgebruik, en dat u na de voorstelling niet geneigd zult zijn om zomaar een pint te gaan drinken.

Dat het eerste halfuur al bij al een beetje flauw klonk, had misschien te maken met de matige grappen, of met de plankenkoorts van een première, of met

het gewenningsproces. Het duo zocht naar een moeilijk te bereiken plek tussen stand-upcomedy en radiopresentatie, en moest voortdurend een combinatie vinden van doceren en animeren, en van losjes overkomen binnen een nogal vaste structuur.

Na dat halfuur werd het beter, omdat de mannen door hun eerste zenuwen heen waren en de anekdotes ook beter uitgewerkt waren. Op hun best nemen Ham en Van de Voorde een zwakte van een bekende muzikmens (het drugsgebruik van Tom Barman, het winstbejag van Herman Schueremans...) en vergroten ze die uit tot een groteske situatie. Wanneer die uitvergroting tegelijk de vorm aanneemt van een bekende mediataal, zoals de tv-campagnes voor Afrikaanse hongersnood, werkt de humor meergelaagd en is het resultaat rijp en geestig.

Na de voorstelling zult u niet geneigd zijn om zomaar een pint te gaan drinken

Dat niveau bereikt het Dolle Duo vaak niet, maar als sommige stukken goed zitten, moet dat de lat zijn waaronder de rest niet onafgewerkt mag blijven liggen. Geef hen nog wat tijd. De samenspraak zal soepeler worden, al moet het videoscherm natuurlijk minstens twee keer zo groot. Ook de StuBru-correctheid mag als norm wat meer voor schut staan, en vleugjes cynisme kunnen we als zwarte schakeringen in het humorpalet waarderen, zolang ze niet gratis rondwarrelen.

'Music was my first love'

Gezien op 30/9 in CC St-Niklaas.

Op tournee tot 10/12

★ ★ ★ ★ ★

Woning Bern Heim Beuk: een beuk door het dak. © Filip Dujardin

van de glaswand.

De Bijloke en het Schermenhuis, waar de administratie van het Toneelhuis zit, zijn tot dusver de grootste realisaties van het bureau. Het staat op het punt om mee te dingen naar wedstrijden en begint zich internationaal te oriënteren. Het project 'Ordos 100', een cluster van zeven huizen in één volume, werd door Kazuyo Sejima (die met haar bureau Sanaa de Pritzkerprijs won) geselecteerd voor de architectuurbienale van Venetië.

Die geselecteerde maquette staat op de tentoonstelling, vlakbij een ander groot project, een mix van laagbouw en torenbouw in ZAC Clichy-Batignolles. Dat project nabij Parijs heeft het team niet binnengehaald. Wel heeft het de opdracht van de Mercatorsite, een campus met bibliotheek en leercentrum in Gent. Het staat in de kamer 'Over CB'. Die CB is de beeldhouwer Constantin Brancusi. Zoals hij zijn objecten naast elkaar schikte, zo speelt het bureau zijn ronde en balkvormige volumes naast elkaar uit.

Architecten De Vylder Vinck Tailieu, nog tot 8 januari in de Singel (Antwerpen). Catalogus uit bij MER Paper Kunsthal

ONLINE

www.desingel.be

www.merpaperkunsthal.org

van Urbanus, laat staan de seksuele en theatrale expressiviteit van haar vrouwelijke collega's als Veerle Malschaert of Els De Schepper. Wat een goede interactie met het publiek overigens niet in de weg te staat. Als bisnummer bracht Lefeve in Beerse 'De gezusters Karamazow' van Drs. P. Ze deed dat prima maar zette zo meteen haar eigen grootste tekortkoming in de verf: de teksten en melodietjes die ze zelf schrijft, wegen wel heel licht. Zonder notitieblok had ik hooguit 'dat liedje over Sien Eggers' onthouden. Misschien hoeft het ook niet meer te zijn dan dat.

KAREL MICHIELS

Otto-Jan Ham (l.) en Stijn Van de Voorde: een beetje flauw in het begin, na de eerste zenuwen ging het beter. © via Jansen

Een driegeslacht politieagenten in 'Drie generaties'. © wrt

Vanavond start Canvas met de achtdeelige reportagereeks 'Drie generaties'. Telkens komen drie generaties aan het woord over hun gemeenschappelijke beroep.

'Dit is het moeilijkste programma dat ik ooit maakte'

VAN ONZE REDACTRICE

CATHÉRINE DE KOCK

Drie generaties is het eerste kind van het piepjonge productiehuis De Raconteurs. Het was meteen een zware bevaling, zo vertelt 'Raconteur' Peter Vandekerckhove, die zijn strepen onder meer verdiende met de Canvasreeks *Meneer dokter*. 'In de 25 jaar dat ik televisie maak, was dit het moeilijkste programma om te maken', zegt Vandekerckhove. 'Voor al de research bleek aartsmoelijk. Er is alleen al het praktische feit dat de drie generaties nog in leven moeten zijn. Op een bepaald moment was ik ergens in West-Vlaanderen bij een familie thuis. Alles leek prima, tot ze zeiden: "Tussen haakjes, pepe is intussen wel dood, maar wij zullen zijn verhaal in zijn plaats vertellen." Zo werkt het natuurlijk niet (*lacht*). Daarnaast moeten de generaties ook bereid zijn om met ons én over elkaar te praten. Vaak steken ruzies over opvolging en erfeniskwesties daar een stokje voor. Tot slot moeten de families ook boeiend kunnen vertellen over hun beroep.'

Zijn er beroepen die jullie er absoluut in wilden?

'Daar zijn we al snel van af gestapt. Zo dachten we dat drie generaties notarissen vinden een koud kunstje zou zijn, omdat dat een typisch beroep is dat van vader op zoon wordt doorgegeven. Niet dus, notaris word je pas op latere leeftijd, waardoor de oudste generatie al gestorven is. Landbouwers dan maar, dachten we, daar moeten we toch tientallen families kunnen vinden. Maar de jongste generatie boeren stapt massaal uit het vak, zodat je nooit aan drie generaties komt.' 'Eerst dachten we ook aan drie generaties burgemeesters om toch een paar bekende koppen in het programma op te voeren. Dat is niet gelukt omdat ze gewoonweg niet bleken te bestaan. Bovendien zijn we er intussen van overtuigd dat als je iets wil vertellen over onze maatschappij vroeger en nu, je daar echt geen BV's als kapstokken voor nodig hebt.'

Het is natuurlijk geen verrassing in de door mannen gedomineerde samenleving waarin de oudste generatie leefde, maar toch: weinig vrouwen in de reeks.

'Dat zegt alles over het Vlaanderen van toen, maar niets over ons als programmamakers. Niet alleen bleven veel vrouwen vroeger thuis, ook de typische vrouwelijke beroepen zoals verpleegster en leerkracht bleken weinig geschikte families op te leveren. Want zelfs als een getrouwde vrouw werkte, dan moest ze toch stoppen zodra ze zwanger was. Zelfs de lerares van 87 die in de tweede aflevering aan bod komt, moest om die reden onder druk van de katholieke Kerk weer aan de haard.' 'De reeks kun je nog het best vergelijken met een goed muziekalbum. Elke aflevering is een nummer dat op zich staat, maar tegelijk haken de afleveringen ook in op elkaar. De macho-praat van een agent in de ene aflevering wordt gecompenseerd door de feministische lerares in de volgende. Daardoor krijg je een breder beeld van hoe Vlaanderen geëvolueerd is.'

Dit is het eerste programma van De Raconteurs. Waar liggen jullie ambities?

'Die reiken even ver als de families die we tonen: van de Vlaamse klei tot de sterren (*lacht*). Onze ambitie is gelaagde verhalen vertellen over Vlaanderen. Die verhalen hoeven ook niet per se in de vorm van non-fictie, zoals dit programma. Dat mag ook een fictiereeks of een quiz zijn. We zien onze programma's ook niet alleen op Canvas, maar op alle zenders. De enige voorwaarde is kwaliteit, daarvoor willen we geen compromissen sluiten.'

'Drie generaties', elke dinsdag om 20.40 uur op Canvas